

Program Spravedlivá transformace už příjemcům vyplatil přes 10 miliard korun

30.7.2026 - | Ministerstvo životního prostředí ČR

Operační program Spravedlivá transformace (OPST) dosáhl dalšího významného milníku. Příjemcům projektů v Karlovarském, Ústeckém a Moravskoslezském kraji bylo již úspěšně vyplaceno a vyúčtováno více než 10 miliard korun. Z celkové alokace programu ve výši 40 miliard korun, která je určena na zmírnění dopadů útlumu těžby uhlí a podporu hospodářské transformace uhelných regionů - Karlovarského, Ústeckého a Moravskoslezského, se tak podařilo proplatit již celou čtvrtinu evropských prostředků.

Více než polovinu této částky tvoří projekty realizované v Moravskoslezském kraji, kde bylo příjemcům vyúčtováno přibližně **5,4 miliardy korun**. Region si tak dlouhodobě drží pozici nejaktivnějšího kraje z hlediska čerpání programu.

„Překročení hranice deseti miliard korun je jasným důkazem, že Spravedlivá transformace přináší konkrétní výsledky, zřetelně viditelné v praxi. Peníze už nejsou jen na papíře – proměňují školy, krajinu, výzkumná pracoviště i podnikatelské prostředí v regionech, které procházejí jednou z největších ekonomických změn za poslední desetiletí,“ říká Radana Leistner Kratochvílová, ředitelka odboru podpory transformace na nízkouhlíkovou ekonomiku Ministerstva životního prostředí.

Největší podpora směřuje do škol

Nejvyšší objem prostředků v tematických výzvách – přibližně **1,5 miliardy korun** – byl dosud investován do modernizace základních a středních škol. Financování pomohlo s rekonstrukcí odborných učeben, modernizací školních budov, zlepšením digitální infrastruktury i vybavením pro praktickou výuku.

Mezi podpořené projekty patří například vznik nových IT učeben na Střední škole EDUCHEM v Mostě, modernizace školních sítí na SOŠ Humanitas v Litvínově a ZŠ T. G. Masaryka v Bohumíně, rekonstrukce zahradnického areálu Střední školy zahradnické a zemědělské v Děčíně, nové dílny na SPŠ TOS Varnsdorf nebo bezbariérová jazyková laboratoř Církevní konzervatoře Německého řádu v Opavě. *„Investice do vzdělávání patří mezi nejdůležitější součásti transformace. Moderní školy a kvalitní zázemí dávají mladým lidem lepší příležitosti uplatnit se v oborech, které budou určovat budoucnost našich regionů,“* dodává Radana Leistner Kratochvílová.

Proměna krajiny po těžbě pokračuje

Významnou oblastí podpory je také obnova území zasažených těžbou uhlí. Program dosud financoval projekty za více než **400 milionů korun**, které přispívají k obnově přírody, rozvoji veřejných služeb, kultury i cestovního ruchu.

Rekultivace území po těžbě otevírá dříve nevyužívané lokality novým možnostem využití – od přírodních ploch přes cyklostezky až po rekreační oblasti. Proměna těchto území představuje jeden z nejviditelnějších přínosů Spravedlivé transformace pro obyvatele uhelných regionů.

Specifikem OPST je výrazné využívání návratných finančních nástrojů pro podnikatelský sektor. Prostřednictvím bezúročných úvěrů a záruk, poskytovaných zejména Národní rozvojovou bankou,

bylo dosud vyúčtováno přibližně **1,5 miliardy korun**. Splácené prostředky se postupně vracejí zpět do systému a mohou být využity na financování dalších rozvojových projektů přímo v dotčených regionech.

Strategické projekty podporují rozvoj regionů

Přibližně **18 miliard korun**, tedy téměř polovina celkové alokace programu, je určena na strategické projekty s dlouhodobým dopadem na rozvoj uhelných regionů. Aktuálně se jich realizuje 21.

V Moravskoslezském kraji patří mezi nejvýznamnější projekty **REFRESH** vedený Vysokou školou báňskou – Technickou univerzitou Ostrava a **LERCO**, který realizuje Ostravská univerzita. Do obou projektů bylo dosud investováno více než **2 miliardy korun**.

REFRESH buduje síť výzkumných pracovišť zaměřených na udržitelnou energetiku, digitalizaci, automatizaci průmyslu či nové materiály. Součástí je také výstavba centra CPIT TL4 s polygonem pro testování autonomní mobility.

LERCO vytváří nové vědeckovýzkumné centrum v areálu bývalé nemocnice v Ostravě-Vítkovicích. Projekt propojuje špičkový výzkum v oblasti biomedicíny, přírodních věd a behaviorálního zdraví s revitalizací významného brownfieldu.

„Strategické projekty ukazují, že transformace není jen o útlumu těžby. Přináší také nové příležitosti, investice do vědy, inovací a vzdělávání, které budou dlouhodobě posilovat konkurenceschopnost uhelných regionů,“ doplňuje **vrchní ředitel sekce ekonomiky životního prostředí MŽP Jan Kríž**.

Překročení hranice deseti miliard korun potvrzuje, že Operační program Spravedlivá transformace vstoupil do fáze intenzivní realizace. Modernizované školy, obnovená krajina, nové výzkumné kapacity i podpora podnikání už dnes přinášejí obyvatelům uhelných regionů viditelné změny. V programu přitom stále zbývá využít významnou část z celkové alokace 40 miliard korun, což vytváří prostor pro další investice a rozvoj regionů v následujících letech.

Statistika čerpání zde:

<https://dotaceeu.cz/cs/statistiky-a-analyzy/statistika-cerpani-fondu-eu-2021-2027>

Tiskové oddělení MŽP

tel.: 267 122 835 nebo 267 122 200

e-mail:tiskove [at] mzp.gov.cz (tiskove[at]mzp[dot]gov[dot]cz)

OPST

<https://mzp.gov.cz/cz/pro-media-a-verejnost/aktuality/archiv-tiskovych-zprav/program-spravedлива-transformace-uz-prijemcum-vyplatil-pres-10-miliard-korun>